

सिध्देश्वर सहकारी साखर कारखाना मर्यादित,
माणिकनगर, ता.सिल्लोड, जि. औरंगाबाद
यांना बँक ऑफ इंडिया, औरंगाबाद या
बँकेकडून उभारावयाच्या रु.७ कोटी अल्प
मुदत कर्ज व त्यावरील व्याजास शासनहमी
मंजूर करण्याबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक : शाहमी-२०१६/सपववि/ प्र.क्र.१० / अर्थबळ

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक :- २० फेब्रुवारी, २०१६

- वाचा :-** १) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक : शाहमी-१०९९/ प्र.क्र.६८/शा.हमी, दि.५/११/१९९९
२) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक : शाहमी-१००८/ प्र.क्र.१८/ शा.हमी, दि.२८/४/२००८
३) शासन निर्णय, सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्रमांक : ससाका-२०१५/प्र.क्र.३६०/३- स,
दि. ९/१०/२०१५
४) साखर आयुक्त, पुणे यांचे पत्र क्र. साआ / कक्ष-७/अर्थ-२/अ.मु.कर्ज/शा.हमी /२०१५-१६/
दि. २७.११.२०१५

प्रस्तावना :-

गाळप हंगाम सन २०१५-१६ मध्ये राज्यातील सहकारी साखर कारखान्यांच्या अल्पमुदत कर्ज आणि त्यावरील व्याजास शासन थकहमी देण्याचा निर्णय शासनाने दिनांक ९/१०/२०१५ रोजी घेतलेला आहे. त्यानुसार नक्त मूल्य उणे असलेले सहकारी साखर कारखाने, शासकीय थकहमीवरील पूर्व हंगामी किंवा अल्पमुदत कर्ज फेड बाकी नसलेले, दिनांक ३०/९/२०१५ पर्यंत एफआरपीच्या (FRP) किमान ९०% ऊस देयके अदा केलेल्या सहकारी साखर कारखान्यांसाठी सदर योजना लागू राहिल. तसेच, साखर कारखान्याच्या गाळप क्षमतेनुसार अल्प मुदत कर्ज मर्यादा राहिल. सदर धोरणानुसार सिध्देश्वर सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, माणिकनगर, जि.औरंगाबाद याच्याकडून प्राप्त झालेल्या शासन हमीच्या प्रस्तावास मा.मंत्री (सहकार) यांची मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर वित्त विभागाकडून शासन निर्णय निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

दिनांक ६/१०/२०१५ रोजी मंत्रिमंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार सिध्देश्वर सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, माणिकनगर, जि.औरंगाबाद (ऋणको) यांना बँक ऑफ इंडिया, औरंगाबाद या बँकेकडून (धनको) उभारावयाच्या रु.७ कोटी अल्प मुदत कर्ज व त्यावरील व्याजास खाली नमूद केलेल्या केलेल्या अटी व शर्तीच्या अधिन राहून शासन थकहमी देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर शासनहमीची मुदत हमी दिल्यापासून हंगाम अखेरपर्यंत वैध राहिल.

३. धनको बँकेसमवेत शासन हमीवर घेण्यात येणा-या कर्जासंबंधी करण्यात येणा-या करारपत्रात खालील अटी व शर्तीचा समावेश करण्यात यावा. करारनाम्याशिवाय किंवा करारनामा स्वाक्षरीत होण्यापूर्वी बँकेने कर्ज संवितरीत केल्यास शासन हमी अवैध ठरेल.

अ) शासन हमी एकूण रु.७ कोटी इतक्या कर्जाच्या रकमेपुरती व त्यावरील व्याजाच्या रकमेपुरती सिमीत राहिल.

ब) सदर शासन हमीची मुदत शासन निर्णय निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून हंगाम अखेरपर्यंत वैध राहिल.

क) शासनाने हमी दिलेल्या सिध्देश्वर सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, माणिकनगर जि.औरंगाबाद यांनी आपले कार्यक्षेत्रातील संपूर्ण ऊस गाळप होईपर्यंत कारखाना सुरु ठेवणे बंधनकारक राहिल. तसेच, थकहमीवरील सदर अल्प मुदत कर्जाचा वापर कर्ज ज्या प्रयोजनासाठी घेतले आहे त्यासाठीच करणे व कारखाना सुरु करून गाळप करणे बंधनकारक राहिल.

ड) सिध्देश्वर सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, माणिकनगर, जि.औरंगाबाद हे प्रमुख ऋणको (Principal Debtor) राहतील.

इ) संबंधित कारखान्यास शासनाचे पुर्व परवानगीशिवाय कोणतेही कर्ज उभारता येणार नाही.

ई) इतर कोणत्याही देय रकमेसाठी शासन हमी लागू होणार नाही.

प) सदर शासन हमीवरील कर्ज वसुलीकरीता साखरेच्या पुरेसा साठा व इतर माल तारण / मत्ता प्रतिभूती म्हणून घेतल्यानंतर कर्ज मंजूर करण्यात यावे. साखर साठ्याचे कोणत्याही प्रकारे नुकसान होणार नाही व त्याची सुरक्षिततेची जबाबदारी बँक घेईल व साखर साठ्याचे संरक्षण होईल याची व्यवस्था करील. तसेच थकहमीच्या पोटी साखर कारखान्याच्या मत्तेवर भार निर्माण करण्यात यावा.

फ) कारखान्याने उत्पादित केलेल्या सर्व साखरेची विक्री शासन हमीवर कर्ज देणा-या धनको बँकेमार्फत त्यांचे बँकेत एक स्वतंत्र Escrow Account व्दारे करण्यात यावी व या विक्रीपैकी प्रति क्विंटल रु.२५०/- टॅगिंग करून प्राप्त होणारी रक्कम कर्ज खाती जमा करावी. या कर्ज खात्यामधील जमा निधीचा उपयोग फक्त शासन हमीवरील दिलेले अल्प मुदत कर्ज , त्यावरील व्याज व शासन हमी शुल्क या देय रकमा देण्यासाठी करता येईल.

भा) कर्जाच्या परतफेडीबाबत होणा-या कसूरीची सूचना शासनास ९० दिवसांच्या आत देणे संबंधित बँकेला बंधनकारक राहिल.

म) धनको बँकेने संबंधित कारखान्याकडून कर्ज वसुलीसाठी सर्वतोपरी प्रयत्न केल्याशिवाय बँकेला हमी पूर्ततेकरीता शासन हमीचा प्रतिभूती म्हणून वापर करता येणार नाही. संबंधित कारखान्याच्या चल/अचल मालमत्तेची विक्री अथवा लिलाव करून वसुली करण्याचा निर्णय बँकांनी घेतल्यास, त्याकरीता एक समिती गठीत करण्यात यावी व या समितीमध्ये सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग आणि वित्त विभागाचा प्रत्येकी एक प्रतिनिधीचा समावेश करण्यात यावा. विक्री प्रक्रियेचे अंतिमीकरण शासनाच्या मान्यतेने करण्यात यावे. कारखान्याच्या चल/अचल मालमत्तेवर शासनाचा Pari-passu चार्ज राहिल.

वरील (अ) ते (म) पैकी कोणत्याही अटीचा भंग झाल्यास शासन हमी अवैध होईल.

४. सिध्देश्वर सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, माणिकनगर, जि.औरंगाबाद यांना रु.७ कोटीची शासन हमी अ.क्र. १ येथील दिनांक ५.११.१९९९ मधील शासन निर्णयामध्ये नमूद केलेल्या अटी तसेच खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहील:-

- अ) सिध्देश्वर सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, माणिकनगर, जि.औरंगाबाद हे Principal Debtor राहतील.
- ब) सदर धनको बँकेकडून घेण्यात येणा-या कर्जाचा वापर फक्त मंत्रीमंडळाने दिनांक ६/१०/२०१५ रोजीच्या बैठकीत मान्यता दिलेल्या बाबींसाठीच करता येईल.
- क) सदरचे कर्ज (मुद्दल + व्याज) फेडण्याची संपूर्ण जबाबदारी सदर कारखान्याची राहिल.
- ड) सदर शासन हमीवर देण्यात आलेल्या कर्जाचे दायित्व शासनावर येणार नाही याबाबत सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाने दक्षता घ्यावी.
- इ) सिध्देश्वर सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, माणिकनगर, जि.औरंगाबाद यांनी दर महिन्याला कर्ज परतफेडीच्या प्रगतीबाबतची स्थिती दर्शविणारी माहिती सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग / वित्त विभागाकडे सादर करावी.
- ई) सिध्देश्वर सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, माणिकनगर, जि.औरंगाबाद यांनी विहित कार्यपद्धतीने लेखा परिक्षित केलेल्या संस्थेच्या लेखांची एक प्रत शासनास सादर करावी.

५. हमी शुल्क

- अ) सिध्देश्वर सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, माणिकनगर, जि.औरंगाबाद कारखान्यास प्र. श.प्र.व. हमीशुल्काचा दर रु.२/- असा राहील.
- ब) हे हमीशुल्क ज्या कालावधीकरिता देय राहिल त्या कालावधीतील कोणत्याही दिवशी कमाल अदत्त असलेल्या कर्ज आणि व्याजाच्या एकूण रकमेवर देय राहील.
- क) हमी शुल्काचा भरणा दर सहा महिन्यांनी करण्यास सिध्देश्वर सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, माणिकनगर, जि.औरंगाबाद हे जबाबदार असतील. प्रत्येक वित्तीय वर्षाच्या ३१ मार्च आणि/ अथवा ३० सप्टेंबर रोजी अदत्त असलेल्या कर्जावर देय असलेल्या हमी शुल्काचा भरणा अनुक्रमे १ एप्रिल आणि / अथवा १ ऑक्टोबर रोजी करण्यात यावा.
- ड) देय हमी शुल्क शासन तिजोरीत भरणा करण्यास सिध्देश्वर सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, माणिकनगर, जि.औरंगाबाद यांचेकडून कसूर झाल्यास अशा कसूर केलेल्या थकीत रकमेवर पहिल्या तीन महिन्यासाठी १६ टक्के दराने व त्या पुढील कालावधीसाठी २४ टक्के दराने व्याज आकारले जाईल.
- इ) सिध्देश्वर सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, माणिकनगर, जि.औरंगाबाद यांनी शासन हमी शुल्काची रक्कम "००७५-संकीर्ण, सर्वसाधारण सेवा-१०८-हमी शुल्क" या लेखाशिर्षाखाली शासकीय कोषागारात भरणा करावी.
- ई) हमी शुल्क भरल्याच्या पृष्ठयर्थ चलनाची साक्षांकित प्रत सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाने वित्त विभागास साक्षेपाने पाठवावी.

प) सिध्देश्वर सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, माणिकनगर, जि.औरंगाबाद यांनी देय हमीशुल्काचा भरणा केला नाही तर सदर हमीशुल्क धनको बँक शासनाकडे भरणा करेल व व सदर कारखान्यांनाकडून वसूल करेल, अन्यथा शासन हमी अवैध ठरेल.

फ) शासन हमीवरील घेतलेल्या कर्जाच्या परतफेडीबाबत व नियत दिनांकास हमीशुल्क वसूल करण्याची व संनियंत्रणाची जबाबदारी सहसचिव/ उपसचिव, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२ यांची राहिल.

६. हा शासन निर्णय मंत्रिमंडळाच्या दिनांक ६/१०/२०१५ रोजी झालेल्या बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयास अनुसरून तसेच, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाच्या नस्ती क्र.ससाका-२०१५/प्र.क्र.४८२/ ३ स वरील प्रस्ताव व वित्त विभागाचा शासन हमी क्र.५/२०१५-१६ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सिध्देश्वर सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, माणिकनगर, जि.औरंगाबाद यांनी बँक ऑफ इंडिया, औरंगाबाद यांचेकडून कर्ज घेण्यासंबंधी करावयाच्या करारपत्रावर स्वाक्षरी करण्याकरिता सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागातील संबंधीत सहसचिव/ उपसचिव व वित्त विभागातील उप सचिव (अर्थबळ) यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०१६०२२०१२१६५२४५०५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(मीनल पेडणेकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) राज्यपालाचे सचिव,
- २) मुख्यमंत्र्याचे प्रधान सचिव,
- ३) उपमुख्यमंत्र्याचे प्रधान सचिव,
- ४) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई.
- ५) प्रबंधक, लोक आयुक्त महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ६) प्रबंधक, उप लोक आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- ७) सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक,
- ८) महालेखापाल, महाराष्ट्र १ / २ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर.
- ९) महालेखापाल, महाराष्ट्र १ / २ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर.
- १०) ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानभवन सचिवालय, मुंबई (५ प्रती)
- ११) सर्व विधानमंडळ सदस्य, विधानमंडळ, मुंबई.

- १२) बहुजन समाज पार्टी, डी-१, इन्सा इटमेंट, आझाद मैदान, मुंबई.
- १३) भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ.बॅरेक्स क्र १, योगक्षेमसमोर, वसंतराव भागवत चौक, नरीमन पॉईंट, मुंबई- ४०००२०,
- १४) भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी ३१४, राजभवन, एस.व्ही.पटेल रोड, मुंबई- ०४,
- १५) भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी (मार्क्सवादी) महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोव मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई-१३.
- १६) इंडियन नॅशनल काँग्रेस पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन , काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई- ४०००२५,
- १७) नॅशनॅलिस्ट काँग्रेस पार्टी, राष्ट्रवादी भवन, फ्री प्रेस जर्नल मार्ग, नरीमन पॉईंट, मुंबई- २१,
- १८) शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई-४०००२८,
- १९) अ.मु.स. (कृषि व पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- २०) कार्यकारी संचालक, दि.महाराष्ट्र स्टेट को.ऑप.मार्केटिंग फेडरेशन लि.मुंबई, कनमूर हाऊस, नरसी नाथा स्ट्रीट, पो.बॉ.नं.५०८०, मस्जिद बंदर, मुंबई-४०० ००९.
- २१) वित्त विभाग (साउ /व्यय-१ /ऋण व हमी नियंत्रण कक्ष), मंत्रालय, मुंबई.
- २२) कार्यासन अधिकारी - ३ स, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई--४०० ०३२,
- २३) बँक ऑफ इंडिया, औरंगाबाद (सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागामार्फत)
- २४) निवड नस्ती -अर्थबळ.

*****

ANNEXURE A

Proforma in which the information in respect of repayment of loan and financial liability of the borrower is to be submitted by the lending institute to the Government every six month (1st April/ Oct)

1. **Name of Lending Institute** :
2. **Principal Debtor** :
3. **Name of Administrative Dept** :
4. **Guarantee No** :
5. **Date of Validity of Guarantee** :
6. **Report for the period from** :

Guarantee & Repayment during the period

		Principal	Interest	Total
1	Outstanding guarantee at beginning of the period			
2	Additional guarantee sanctioned, if any during the period			
3	Total Outstanding (1+2)			
4	Repayment of loan			
5	Balance at end of the period (3-4)			
6	Amount Credited in to Escrow A/C			
7	Net Balance (5-6)			

7. Payment of Guarantee fees

	Outstanding Amount	G.F.	Penal Fee	Total
1	Outstanding at the beginning			
2	G.F.Paid (Rs.)			
3	Date			
4	Challan No.			
5	Balance at end of the period (1-2)			

8. Types of assets taken as security against amount of loan / outstanding

Description secured	Estimated Value	How
(i)		
(ii)		
(iii)		
Total		

(P.T.O.)

9.	Types of inspection of assets / dues diligence by lending institute during last 6 months to ensure loans are properly secured	
10.	Financial Health of Principal Debtor (i) Total Turnover of the principal Debtor (ii) Total Profits (iii) % of Profits as % of loan amount	
11.	Is in the opinion of lending institute, the borrowing institute in a position to service the debt against which government guarantee is given	
12.	Is in view of the lending institute, the borrowing institute being managed efficiently	
13.	If not, type of corrective action proposed to be taken by lending institute	
14.	Has the lending institute ensured that no further loans have been taken by the borrowing institute since the government guarantee was given	
15.	Has the lending institute ensured that the guarantee fees has been paid to the Government in order to keep the guarantee alive and valid	